

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 55/23

Люксембург, 30 март 2023 г.

Решение на Съда по дело C-5/22 | Green Network (Разпореждане за възстановяване на разходи)

Националните регулаторни енергийни органи могат да имат правомощие да разпореждат на електроенергийните предприятия да възстановят сумите, събрани в нарушение на изискванията за защита на потребителите

Всъщност защитата на потребителите е част от задълженията на тези органи

През 2019 г. Autorità di Regolazione per Energia Reti e Ambiente (Регулаторен орган за енергетика, мрежи и околна среда, Италия) налага на Green Network, дружество за разпределение на електроенергия и природен газ, административна имуществена санкция в размер на 655 000 евро за нарушаване на задълженията за прозрачност на тарифите. Освен това този орган разпорежда на Green Network да възстанови на своите крайни клиенти сумата от 13 987 495,22 евро, която им е начислена като разходи за административно управление въз основа на договорна клауза, която този орган е счел за незаконосъобразна.

След като неуспешно обжалва това решение пред административен съд, Green Network сезира с въззивна жалба италианския Държавен съвет, пред който твърди, че предвиденото в италианското право правомощие на националния регулаторен орган да разпорежда възстановяването на начислени на клиентите суми противоречи на Директива 2009/72¹.

В този контекст Държавният съвет поставя два преюдициални въпроса на Съда относно член 37, параграфи 1 и 4 от Директива 2009/72, в които се уреждат правомощията на регулаторните органи, и приложение I към нея, в което се посочват мерките, които трябва да вземат държавите членки за защита на потребителите.

В решението си **Съдът уточнява, че член 37, параграф 1, букви и) и н)² и параграф 4, буква г)³ от Директива 2009/72, както и приложение I към нея допускат държава членка да предостави на националния регулаторен орган правомощието да разпорежи на електроенергийните предприятия да възстановят на крайните си клиенти сумата, която са платили като насрещна престация за „разходи за административно управление“ въз основа на договорна клауза, която този орган е счел за незаконосъобразна.** Същото важи и когато това разпореждане за възстановяване се основава не на

¹ Директива 2009/72/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и за отмяна на Директива 2003/54/ЕО (ОВ L 211, 2009 г., стр. 55).

² Тези разпоредби се отнасят съответно до задълженията на регулаторните органи за спазване на изискванията за прозрачност и за защита на потребителите.

³ Тази разпоредба предвижда, че регулаторните органи имат правомощие да налагат ефективни, пропорционални и възпиращи санкции на електроенергийните предприятия, които не изпълняват задълженията си по Директива 2009/72 или другите съответни правно обвързващи решения на регулаторния орган, или да предлага на компетентен съд да наложи такива санкции.

съображения за качеството на предоставяната от тези предприятия услуга, а на неизпълнение на задълженията за прозрачност на тарифите.

Съображения на Съда

Съдът подчертава, най-напред, че за постигане на целите на Директива 2009/72, същата изисква от държавите членки да предоставят на националните си регулаторни органи широки правомощия в областта на регулирането и надзора върху пазара на електроенергия, именно с цел да гарантират защитата на потребителите.

По-нататък, той посочва, че член 37 от Директива 2009/72, в който се уреждат задачите и правомощията на регулаторния орган, не се споменава правомощие да се разпорежи на електроенергийните предприятия да възстановяват всички суми, получени като насрещна престация по договорна клауза, която е счетена за незаконосъобразна. Използването в член 37, параграф 4 от Директива 2009/72 на израза „регулаторният орган има най-малко следните правомощия“ обаче показва, че на този орган могат да се възлагат различни правомощия от изрично посочените в член 37, параграф 4, за да може той да изпълнява задълженията си по член 37, параграфи 1, 3 и 6 от тази директива.

Освен това гарантирането на изпълнението на задълженията за прозрачност на електроенергийните предприятия и защитата на потребителите са част от задълженията на националните регулаторни органи по член 37, параграфи 1, 3 и 6 от посочената директива.

Ето защо Съдът приема, че **държава членка може да предостави на такъв орган правомощието да разпорежи на тези оператори да възстановят сумите, които са събрали в нарушение на изискванията относно защитата на потребителите**, и по-специално изискванията по отношение на задължението за прозрачност и точност на фактурирането.

Това тълкуване не се поставя под въпрос от факта, че член 36 от Директива 2009/72 по същество предвижда, че националният регулаторен орган предприема необходимите мерки „в тясно сътрудничество с други релевантни национални органи, включително органите по конкуренция, когато това е необходимо, без да се засяга тяхната компетентност“ или че член 37 параграф 1, буква н) от тази директива съдържа израза „заедно с други компетентни органи“.

Всъщност от тези разпоредби не следва, че в случай като разглеждания в главното производство само един от тези други национални органи може да разпорежи възстановяването на сумите, които електроенергийните предприятия са събрали неоснователно от крайните клиенти. Напротив, използването на израза „когато това е необходимо“ означава, че такова сътрудничество е необходимо само когато мярката, която предстои да се приеме, може да има последици за други компетентни органи.

Накрая, Съдът уточнява, че тъй като защитата на потребителите и изпълнението на задълженията за прозрачност са сред задълженията, посочени в член 37, параграф 1, букви и) и н) от Директива 2009/72, е без значение точното съображение, поради което с оглед изпълнението на някое от тези задължения е разпоредено на електроенергийно предприятие да възстанови сумите на своите клиенти.

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки, в рамките на спор, с който са сезирани, да се обърнат към Съда с въпрос относно тълкуването на правото на Съюза или валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. Националната юрисдикция трябва да се произнесе по делото в съответствие с решението на Съда. Това решение обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда

[Пълният текст](#) на съдебното решение е публикуван на уебсайта CURIA в деня на обявяването
За допълнителна информация се свържете с Илияна Пальова ☎ (+352) 4303 4293

Поддържайте връзка!

